

BRÅ - Brottsförebyggande Rådet 2025

Sammanträdesdatum 2025-09-02

Plats Kommunhuset – Kolabacken

Tid 15:00-17:00

Närvaro

Carina Wutzler (M), ordförande, kommunstyrelsen
Karl-Johan Persson (SD), kommunstyrelsen
Margaretha Olsson (M), utbildningsnämnden
Martin Von Gertten (M), tekniska nämnden (lämnade ca 16.00)
Marcus Willman, Kommundirektör
Roger Ericsson, omsorgsavdelningen
Mats Persson, samhällsbyggnadsavdelningen
Eva-Marie Engström, samhällsbyggnadsavdelningen
Sofia Hardenstedt, utbildningsavdelningen
Helen Thyter, utbildningsavdelningen
Mathias Benndoff Persson, utbildningsavdelningen
Markus Nyström, samhällsbyggnadsavdelningen
Annica Carlstedt, näringslivsavdelningen
Emelie Dahl, Vellingebostäder
Börje Fennhagen, samhällsbyggnadsavdelningen,
Christer Tedestål, Vellingebostäder
Sanna Quirico Rosenqvist, samhällsbyggnadsavdelningen
Johan Liffner, omsorgsavdelningen
Maria Jelemar-Molin, Kommunpolis

Frånvaro Catharina Byström, omsorgsavdelningen
Mavis Zander (M), omsorgsnämnden
Gustav Schyllert (M), miljö- och byggnadsnämnden

Avvikelse Martin Von Gertten (M), tekniska nämnden, avvek kl. 16.00

[OBJ]

Dagordning

1. Val av justerare

Karl- Johan Persson

2. Föregående mötets protokoll

Godkänns och lägges till handlingarna.

3. Information från trygghetsforum och kvartalsstatistik

Forumet arbetar utifrån effektiv samordning för trygghet, vilket är ett systematiskt arbetssätt och bygger på kunskapsbaserad brottsprevention. Målet är att minska och förebygga brott och otrygghet genom tidiga insatser när problem uppstår eller är på väg att kunna inträffa.

Under Q2 har inkomna händelser handlat främst om motorburen ungdom och pyroteknik, spring på skoltak och en ökning av cykelstölder. Kommun och polis har haft en kommunikationsinsats kring cykelstölder och hur man kan skydda sin cykel. Trygghetsvärdarna arbetar aktivt med att se över vart ungdomar kommer upp på skoltak för att försöka förebygga fortsatt problematik. Fältare och trygghetsvärdar arbetar fortsatt aktivt med motorburen ungdom i samverkan med polisen.

Polisens brottsstatistik för kvartal två jämförelsevis med samma period föregående år visar:

- Marginell minskning av brott jämfört med samma period föregående år.
2024, Q2 – 718st, 2025, Q2 –693st
Marginell minskning av skadegörelsebrott som i dagsläget ligger på låga nivåer. 2024, Q2 – 52 st, 2025, Q2 –34 st
- Utifrån brottskategorin bedrägerier har det skett en kraftig ökning.
2024, Q2 – 154 st, 2025, Q2 –237 st
- Under Q2 skedde 5 st inbrott i bostad/försök till inbrott bostad, vilket var 0 under Q2 2024.
- Fortsatt kraftig minskning av tillgrepp ur bil.
2024, Q2 – 40 st., 2025, Q2 –11 st.
- Antalet anmälda narkotikabrott och trafikbrott speglar polisens insatser.
2024, Q2 – 23 st., 2025, Q2 –4 st.

4. Polisen informerar kring RDC: Regionalt driftcenter & PDC: Polisområdesdriftcenter

Kommunpolisen informerade om Polismyndighetens informations- och delningssystem. I samband med att brottsutvecklingen förändrats har Polismyndigheten skapat nya system och strukturer i syfte att kunna effektivisera och öka förmågan att möta dagens brottslighet. Det nya systemet finns på olika nivåer, nationellt driftcenter, regionalt

driftcenter och lokalt driftcenter. Brottsutvecklingen visar att mängdbrott så som exempelvis stöld, misshandel och skadegörelse har minskat över tid och organiserad brottslighet har ökat så som exempelvis smuggling, ekonomiska brott, bedrägeri, bidragsbrott, cyberbrott, vapen- och narkotikabrott. Det som även går att konstatera är att brottsligheten bredd har förändrats och att den numera i många delar anses vara global, dvs att brottsligheten har förgreningar i stort sett över hela världen. Detta ställer nya krav på de brottsbekämpande myndigheterna och samhället i stort.

5. Trygga och goda uppväxtvillkor

Länsstyrelsens har gjort en sammanställning av risk- och skyddsfaktorer för barn och ungas uppväxtvillkor i Skåne. Data är hämtad från Region Skånes Folkhälsoenkät Barn och Unga, 2024 samt Registerdata, senast tillgängligt år. Sammanställningen har fokus på det tidiga perspektivet, det vill säga att vi ska arbeta med insatser som främjar skyddsfaktorer och minska riskfaktorer så tidigt som möjligt i livet. Utifrån detta redovisas framför allt indikatorerna för elever i årskurs 6, med undantag för frågorna kring normbrytande beteende (på grund av bortfall) och ANDTS (på grund av alla frågor inte finns för åk 6 och att det är lättare att fånga upp åk 9).

Det finns gemensamma risk- och skyddsfaktorer som påverkar flera utfall. Genom att arbeta med risk- och skyddsfaktorer kan flera utfall påverkas samtidigt. Det är viktigt att arbeta på flera preventionsnivåer, både på generell, selektiv och indikerad nivå.

I Vellinge kommun uppvisar pojkar högre risknivåer än Skånesnittet inom områdena:

- **Normbrytande beteende (åk 9):** Högre nivåer än Skåne, vilket kan kräva förebyggande insatser. Samband med psykisk ohälsa, utanförskap och våld.
- **Psykisk ohälsa (åk 6):** Något högre risknivå, vilket betonar behovet av stöd. Koppling till kriminalitet, missbruk, utanförskap och våld.
- **Tillgång till droger (åk 6):** Högre upplevd tillgång, vilket ökar risken för tidig kontakt med beroendeframkallande substanser.
- **ANDTS (åk 9):** Förhöjd risk jämfört med Skåne, med koppling till missbruk, utanförskap och våld.

Däremot visar pojkar i Vellinge kommun en lägre risk jämfört med skånesnittet vad gäller:

- **Ekonomiska svårigheter (samtliga åldrar):** Pojkar i Vellinge upplever färre ekonomiska problem jämfört med Skånesnittet. Detta minskar risken för utanförskap, psykisk ohälsa och våld.
- **Mobbning (åk 6 & åk 9):** Vellinge visar lägre nivåer av mobbning än Skåne, vilket är positivt då mobbning är kopplat till kriminalitet, missbruk, psykisk ohälsa och våld.

I Vellinge kommun uppvisar flickor högre risknivåer än Skånesnittet inom områdena:

- **Psykisk ohälsa (åk 6):** Vellinge ligger högre än Skånesnittet, vilket tyder på ökad upplevd psykisk ohälsa. Riskfaktor kopplad till kriminalitet, missbruk, utanförskap och våld.
- **Tillgång till droger (åk 6):** Flickor i Vellinge upplever större tillgång än i övriga Skåne, vilket ökar risken för tidig kontakt med beroendeframkallande substanser.

- **ANDTS (åk 9):** Något högre risknivå än Skåne inom alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel. Koppling till missbruk, utanförskap och våld.

Däremot visar flickor i Vellinge kommun en lägre risk jämfört med skånesnittet vad gäller:

- **Mobbning:** Flickor i Vellinge rapporterar lägre nivåer jämfört med Skåne. Riskfaktor har samband med utfallen: Kriminalitet, Missbruk/ANDRS, Psykisk ohälsa, våld. Resultat: visas för både åk 6 och åk 9.
- **Ekonomiska svårigheter:** Vellinge ligger närmare mitten, vilket tyder på färre upplevda ekonomiska problem. Riskfaktor har samband med utfallen: Utanförskap. Psykisk ohälsa, Våld. Resultat: Samtliga åldrar
- **Normbrytande beteende:** Vellinge visar något lägre nivåer än Skåne. Riskfaktor har samband med utfallen: Psykisk ohälsa, Utanförskap, Våld. Resultat: Åk. 9

I Vellinge kommun framträder flera positiva skyddsfaktorer som stärker barns och ungas välmående och minskar risken för negativa utfall som kriminalitet, missbruk, psykisk ohälsa och utanförskap. Jämfört med Skånesnittet ligger Vellinge generellt högre inom flera viktiga områden.

Familjerelationer och föräldraengagemang är starka. Relationerna mellan föräldrar och barn är bättre än genomsnittet i Skåne, vilket tyder på trygghet och god kommunikation i hemmet. Föräldrarna visar också ett högt engagemang och stöd, vilket är avgörande för att förebygga riskbeteenden – även om flickors upplevelse av föräldraengagemang ligger något under Skånesnittet. **Fritidsaktiviteter är väl tillgängliga i Vellinge**, med högt deltagande i idrottsföreningar bland barn i åldrarna 7–16 år. Detta främjar social samhörighet och minskar risken för kriminalitet.

Kamratrelationer är positiva, med ett gott socialt klimat bland både pojkar och flickor. Detta är en viktig skyddsfaktor mot psykisk ohälsa, utanförskap och våld.

Skolprestationerna ligger över Skånesnittet i både grundskolan och gymnasiet, vilket stärker framtida möjligheter och minskar risken för utanförskap. **Skolanknytningen** är stabil bland pojkar, medan flickor visar något lägre nivåer – men fortfarande goda. Däremot upplever flickor mindre stöd från lärare än genomsnittet i Skåne, vilket kan påverka känslan av trygghet och tillhörighet i skolan.

Trygghetsupplevelsen i närområdet är överlag god. Barn känner sig trygga i sitt bostadsområde och på väg till och från skolan. Flickor upplever dock något lägre trygghet på allmän plats och utomhus på kvällen jämfört med Skånesnittet, vilket kan vara ett område att följa upp.

Sammanfattningsvis visar Vellinge kommun flera styrkor i barn och ungas uppväxtmiljö, med goda relationer, aktiv fritid, positiva kamratrelationer och starka skolresultat som centrala skyddsfaktorer. Dessa ligger i många fall över Skånesnittet och ger goda förutsättningar för att motverka riskfaktorer och främja hälsa, trygghet och framtidstro.

Mätningen stämmer väl överens med kommunens och polisens gemensamma lägesbild inom samverkansöverenskommelsen. De nya aktiviteterna inom ANDTS-området är väl anpassade, men det finns behov av att rikta insatser mot yngre åldrar (åk 6). Fortsatt arbete kring psykisk ohälsa är angeläget, liksom utveckling inom de brottsförebyggande arbetsgrupperna för att nå konkreta resultat. Utbildning beskriver sitt arbete inom området som är anpassat på generell, selektiv och indikerad nivå.

6. Trygg och säker skola – Ny lag 1 juli

Utbildningen inom skolväsendet ska främja barns och elevers kunskapsutveckling, värdegrund och livslånga lust att lära. Den ska bygga på respekt för mänskliga rättigheter och demokratiska värderingar. Hänsyn ska tas till individuella behov, och stöd ges för att alla ska kunna utvecklas så långt som möjligt. I samverkan med hemmen ska utbildningen bidra till att forma aktiva, kreativa och ansvarstagande individer. Detta enligt skollagen 1 kap. 4§.

Skolans systematiska trygghetsskapande arbete styrs av *kap. 5 – Trygghet & Studiero, 6 – Åtgärder mot kränkande behandling och 6a – Säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte (gällande från 1 juli 2025) med inriktning på att förebygga, främja och åtgärda*. Tillsammans utgör de grunden för ett strukturerat och ansvarsfullt trygghetsarbete i skolan.

Det innebär många planer inom utbildningsavdelningen. Vellinge kommun har goda resultat utifrån årliga enkätsvar – ”Jag känner mig trygg i skolan” som indikerar på ett gott arbete inom utbildningsavdelningen.

Skolan arbetar systematiskt med trygghet och lärande genom en rad metoder som involverar både elever och personal. Exempelvis Trygghetsråd, Trygghetsvandring, Mentorstid – relationsbyggande, Elevintervjuer i fokusgrupper, SSPF områdesvis, Skolinspektionens skolenkät mm.

För att ytterligare stärka det trygghetsskapande arbete inom utbildning kommer trygghet, fastighet och utbildning utveckla avstämningar för gemensamma frågor.

7. Handlingsplan välfärdsbrottslighet

Samtliga aktiviteter har påbörjats. Verksamheterna har kommit olika långt och vissa aktiviteter är mer komplexa än andra. Resultatet av de olika aktiviteterna följs upp och rapporteras kvartalsvis till styrgruppen för Brottsförebyggande ansvar och Lokala BRÅ. Under början av hösten kommer det pågå ett intensivt arbete med kunskapshöjande insatser och framtagande av nya planer för respektive nämnd inför 2026.

7. Övrigt

- Information, Polisens Trygghetsmätning

Polisens trygghetsmätning är en årlig enkätundersökning som genomförs i samverkan mellan Polismyndigheten och kommuner runt om i Sverige. Syftet är att:

- Kartlägga invånarnas upplevelse av trygghet och brottsutsatthet i sitt närområde.
- Identifiera lokala problem, såsom ordningsstörningar, våld, stöld och bedrägerier.
- Skapa underlag för gemensamma prioriteringar och insatser mellan polis och kommun, exempelvis trygghetsvandringar, förbättrad belysning eller ökad närvaro.

Undersökningen skickas ut till ett slumpmässigt urval av personer mellan 16–85 år och kan besvaras både digitalt och på papper. Resultaten används för att följa utvecklingen över tid och förbättra det brottsförebyggande arbetet. Resultatet redovisas i november.

- Information, kampanj Syns Du Inte Finns Du Inte

V.44 kommer kampanjen dra igång. Syftet är att minska olyckor genom att uppmuntra användning av reflexer, cykellys och andra synbarhetsprodukter. Där budskapet är synlighet i trafiken räddar liv – om du inte syns, riskerar du att inte bli upptäckt av bilister i tid. Kampanjens målgrupp är gående, cyklister och andra oskyddade trafikanter, särskilt barn och äldre.

- Information, Trygghetsambassadör

Gå in och nominera årets trygghetsambassadör på kommunens hemsida!

Utmärkelsen Årets trygghetsambassadör är ett led i kommunens satsning på det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Priset går till en eller flera aktörer som är verksamma inom kommunen och som på ett eller annat sätt lyfter trygghetsfrågorna på ett positivt sätt. Att bli utnämnd till trygghetsambassadör är ett hedersuppdrag som prisvinnaren får behålla för alltid.

Det långsiktiga syftet med att utse trygghetsambassadörer är att dessa, tillsammans med företrädare från kommunen, civilsamhället, näringslivet och invånarna skapar ett nätverk där de olika kompetenserna och erfarenheterna möts och tillsammans bidrar till att uppmärksamma Vellinge kommun som en trygg och säker kommun.

Årets trygghetsambassadör kommer att uppmärksammas vid kommunfullmäktige sista sammanträde, tillsammans med andra pristagare under året.

- Trygghetsvärdarnas film

Filmen kommer att läggas ut på kommunens sociala medier. Syftet är att öka medvetenheten om kommunens trygghetsvärdar, vad de har för uppdrag och hur de samverkar med andra aktörer.

Följande handlingar har undertecknats den 25 september 2025

Protokoll 250902.docx

(1738451 byte)

SHA-512: 49a7d822d18a576cf118568fbb43c057ded39
1c6f0b7d352fd952112afd5a73a32afdad94eb6774d14
e13ba5cf69c91162463f801e39a9369fe14705585941d

Underskrifter

2025-09-25 13:37:18 (CET)

Carina Wutzler, Ordförande BRÅ

Undertecknat med e-legitimation (BankID)

2025-09-25 11:15:41 (CET)

Karl-Johan Bertil Persson, Justerare

Undertecknat med e-legitimation (BankID)

2025-09-25 11:12:06 (CET)

Sanna Lucia Quirico Rosenqvist, Sekreterare

Undertecknat med e-legitimation (BankID)

Undertecknandet intygas av Assently

Protokollsignering

Verifiera äktheten och integriteten av detta undertecknade dokument genom att skanna QR-koden till vänster. Du kan också göra det genom att besöka <https://app.assently.com/case/verify>

SHA-512:

0299d8c9dd8d11b3a739c20800ca9886680150704b7f9dc243268bfff6d15e0309f948f9dfa387a3e73a50e5b482e4e1b927cf00db6446239a747d81a222148a3

Om detta kvitto

Dokumentet är elektroniskt undertecknat genom e-signeringsplattformen Assently. Assently tillhandahålls av Assently AB, organisationsnummer 556828-8442, Sverige.